

og sidst er den suveræne Magt i dette Land med Hensyn til at bevilge Midler til den ene og den anden Institution, fik et klart Indblik i Forholdene vedrørende Straffuldbyrdelsen, hvis vi kom til Kundskab om, hvad der er forbrudt fra de ledende Folks Side her i Landet, hvad Bureaukratiisme, Embedsvælde, antikverede Love og Bestemmelser tilsammen have bevirket af Nedbrud og Skade for mange af de Mennesker, som vi dog helst ville se at bjærge og redde, vilde der ikke være noget Flertal, som vilde afvise Tanken om at skride videre paa den Vej, som mange gode Mænd og deriblandt en saa udmærket og fortjenstfuld Mand som den nuværende Fængselsdirektør have anvist. Jeg ser meget vel, at der er nærværende Tid ikke er meget Haab om at forhindre, at vi anvende de mange Midler til et nyt Fængsel i Nyborg, men inden vi skride til Afstemning i denne Sag her og ved tredje Behandling, vil jeg saa stærkt, som det er mig muligt, bede dette Tings Medlemmer, som jeg tror har langt større Forstaaelse af og Interesse for denne Sag end en hel Del Medlemmer af det andet Ting, alvorligt overveje, om vi ikke alligevel nu skulde tage Skeen i en anden Haand, om vi ikke skulde komme ind paa at ofre lidt mindre paa vore Forbrydere, naar vi alligevel opnaa saa uhyre magre Resultater af de Penge, vi anvende.

Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) fremkom i sin Tale med en Bemærkning, som gav Anledning til en Replik fra det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). Det var en Bemærkning om, at her rejste vi et „Forbryderslot“. Jeg er enig med det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds i, at et Slot man vist ikke kalder det Fængsel, der bliver rejst ovre i Nyborg; hverken det ydre eller det indre vil komme til at tyde hen paa et Palæ. Men det kan ikke skjules, og det vil ikke blive skjult — alene Tallene vise det —, at der anvendes umaadelig mange Penge paa den Sag. Det bygges solidt, det bygges for Aarhundreder, man vil tro, at det gælder om at bygge det saaledes, at det kan staa i al Evighed, i Aartusinder. Det kan det sikkert ogsaa, det bliver et Fængsel, som Rüst og Møl skulle have Vanskelighed ved at fortære, og som med de Slukningsforanstaltninger, man i vor Tid kan træffe, vil have meget vanskeligt ved at brænde. Vi bygge her et Fængsel, der kan staa i Aarhundreder, paa et Tidspunkt, hvor vi i alle Kredse ere inde paa i Løbet af en

overskuelig Fremtid at ville bryde med de gamle Fængselsmetoder. Naar det saa endda var saaledes, at de mange Penge, vi anvende hertil, kom Fangerne til Gavn, at der opnaaedes et Gode derved. Men det gør der slet ikke. Vi vare ude at se Vestre Fængsel. Der er maaske ikke andre end Udvalgets Medlemmer, der have set Vestre Fængsel, men i alt Fald er det vist en let Sag at faa Tilladelse til at se det. I dette Fængsel ser man, at der er Lys og Luft, alt hvad den moderne Teknik har kunnet tilvejebringe ved Hjælp af Penge og Arbejds-kraft, Snille og Dygtighed i den ene og anden Retning. Men naar man staar i et af Cellerummene, saa forstemmes man. Thi hvor lyst der end er, hvor mange Kubikfod Luft der end er, saa er det et Fængsel, hvor det er en Kval for et Menneske at være. Netop i de sidste Dage, hvor der er overgaaet Redaktøren af „Kristeligt Dagblad“ en Dom, har man, ikke fordi han er syg, men af Hensyn til, at det er en Skam at byde Manden de Vilkaar, han vilde faa i et almindeligt Cellerum, flyttet ham over paa Sygestuen, hvor Vinduerne kunne lukkes op, en Foranstaltning, der for øvrigt er truffen for andre end for Redaktør Matthiesen og for andre end syge; vi erfarede derude, at ikke faa vare anbragte i Sygeafdelingen, som ikke vare syge. Der var ganske jævne Folk imellem. Jeg har set i et herværende Blad, at man ikke tager Hensyn til Smaakaarsfolk. Man har heller ikke gjort det tidligere, men for Øjeblikket gør man det, saa vidt Pladsforholdene tillade det.

Jeg skal benytte den Lejlighed, der her gives mig, til at sige, at jeg vil da haabe, man ikke vil skride til at flytte Redaktør Matthiesen tilbage til Cellen, selv om han kunde ønske det. Det forekommer mig, at der her i Landet maaske skelnes mellem Behandlingen af — skulle vi sige — politiske Fanger og almindelige Forbrydere, og der er jo heller ingen Fare for, at denne Mand eller andre saadanne skulle kunne bryde ud. Vi behøve ikke i den Grad at være ængstelige og frygtsomme. Men det er ganske uanstændigt, at vi behandle de saakaldte politiske Forbrydere, som vi have behandlet dem i de sidste 20 Aar, kan jeg sige. Der var en Gang, da man behandlede en politisk Forbryder meget humant. Orla Lehmann til Eksempel befandt sig saa udmærket i Fængselet og nød saa store Behageligheder, at enten han sad der eller i sin egen Stue, kunde være Hip